

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО**

Кафедра теорії та методики фізичної культури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Н. І. Василькова

28 серпня 2017 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА РОБОТИ В ДИТЯЧИХ ОЗДОРОВЧИХ ЗАКЛАДАХ**

СТУПІНЬ БАКАЛАВРА

Галузь знань 01 Освіта

Код та найменування спеціальності 014 Середня освіта

Предметна спеціалізація 014.11 Середня освіта (Фізична культура)

Освітні програми Середня освіта: Фізична культура, спортивно-масова
робота та туризм

Факультет фізичної культури та спорту

Робоча програма навчальної дисципліни Методика роботи в дитячих оздоровчих закладах для студентів галузі знань 01 Освіта спеціальність (спеціалізація) 014.11 Середня освіта (Фізична культура) освітня програма Середня освіта: Фізична культура, спортивно-масова робота та туризм

Розробник: Кулаков Юрій Євгенійович, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури та спорту.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії ф методики фізичної культури

Протокол від «22» червня 2017 року № 13

Завідувач кафедри теорії та методики

фізичної культури _____ (Литвиненко О. М.)

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1.1. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>очна / заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 3	Галузь знань (шифр і назва)	Варіативна
	01 Освіта	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –	спеціальність (спеціалізація) 014.11 Середня освіта (Фізична культура).	<i>Рік підготовки:</i>
		2
Загальна кількість годин - 90	освітня програма Середня освіта: Фізична культура, спортивно-масова робота та туризм	<i>Семестр</i>
		4
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	ступінь бакалавра	6 / 2
		<i>Практичні, семінарські</i>
		24 / 6
		<i>Лабораторні</i>
		-
		<i>Самостійна робота</i>
		60 / 82
		<i>Вид контролю</i>
залік		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 30 год.– аудиторні заняття, 60 год.– самостійна робота (34% / 66%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1 Мета вивчення дисципліни «Методика роботи в дитячих оздоровчих закладах» – формування професійних організаційних та методичних знань, вмінь і навичок, які необхідні у подальшій діяльності спеціаліста в дитячих оздоровчих закладах.

2.2 Завдання курсу:

- оволодіння знаннями, практичними вміннями і навичками організації життєдіяльності дітей різного віку в умовах літнього оздоровчого дитячого табору;
- забезпечення практичної організації професійної діяльності з використанням фізичної культури як засобу здорового відпочинку та покращення фізичного розвитку підростаючого покоління;
- формування у студентів відповідальності за самостійну педагогічну діяльність;
- оволодіння методикою актуалізації і розвитку ігрової, комунікативної, пізнавальної і трудової активності, а також творчого потенціалу дітей в умовах літнього оздоровчого табору.

2.3 Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

Загальні компетенції (ЗК):

ЗК 4. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності.

ЗК 11. Здатність учитися; володіти високою мотивацією до підвищення свого культурного і професійного рівня.

Професійні компетенції (ПК):

ФК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні.

ФК 5. Здатність до володіння педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і самостійної розробки методики і технологій для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ФК 7. Здатність оволодівати базовими і новими видами фізкультурної діяльності

ФК 9. Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я дітей

ФК 10. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.

ФК 13. Здатність оцінювати фізичні здібності і функціональний стан учнів, адекватно вибирати засоби і методи рухової діяльності для корекції стану учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

ФК 15. Здатність до організаційної роботи у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, позашкільних закладах учнівської молоді (зі спортивного туризму й орієнтування), літніх дитячих оздоровчих таборач.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

- сучасний стан та проблеми фізкультурно-оздоровчої роботи в дитячих оздоровчих закладах;
- завдання та форми фізкультурно-оздоровчої роботи в ДОЗ;
- особливості використання різних засобів оздоровлення;
- специфіку проведення масових фізкультурно-оздоровчих заходів та спортивних змагань.

Уміти:

- проводити форми фізкультурно-оздоровчої роботи в режимі дня дитячого оздоровчого закладу;
- проводити контроль за оздоровчим ефектом спортивних занять в ДОЗ;
- проводити спортивні змагання з дітьми різного віку і статі;
- програмувати спортивні заняття з використанням різних видів фізичних вправ.

Володіти:

- знаннями з теорії та методики проведення фізкультурно-оздоровчих занять в дитячому оздоровчому закладі;
- різноманітними засобами фізкультурно-оздоровчих занять (циклічних вправ, рухливих та спортивних ігор);
- практичними навичками проведення спортивних змагань.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ЄКТС.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Організація літнього оздоровлення та відпочинку дітей в Україні

Тема 1. Інструктивні матеріали та документи, що визначають характер діяльності дитячих оздоровчих закладів у літній період.

Кредит 2. Організація й методика планування роботи в дитячих оздоровчих закладах

Тема 2. Організація та методика планування фізкультурно-спортивної роботи в дитячих оздоровчих закладах.

Кредит 3. Методика проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи в дитячих оздоровчих закладах

Тема 3. Методика проведення фізкультурно - оздоровчої і спортивної роботи та загартування в дитячих оздоровчих закладах.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2. Розподіл годин навчальної дисципліни

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		очної / заочної форм навчання				
		лекції	практичні	лабораторні	індивідуальні	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Організація літнього оздоровлення та відпочинку дітей в Україні						
Тема 1. Основи фізкультурно-спортивної роботи в дитячих оздоровчих закладах. Інструктивні матеріали та документи, що визначають характер діяльності дитячих оздоровчих закладів у літній період. Особливості виховної діяльності в літньому дитячому оздоровчому закладі. Ритуали, символи та атрибути дитячого оздоровчого закладу. Обов'язки, функції та вимоги до сучасного вожатого, інструктора з фізичної культури та спорту, інструктора з плавання. Нетрадиційні форми виховних та спортивних заходів в умовах в дитячих оздоровчих закладів.	30 / 30	2 / 0	6 / 2	- / -	- / -	22 / 28
Кредит 2. Організація й методика планування роботи в дитячих оздоровчих закладах						
Тема 2. Організація та методика планування фізкультурно-спортивної роботи в дитячих оздоровчих закладах. Методика планування роботи в дитячому оздоровчому таборі. Основи організації періодів зміни в дитячому оздоровчому закладі - організаційний період, основний період, заключний (підсумковий) період. Поняття про робочий план - сітку. Форми залучення дітей до планування фізкультурно-спортивно роботи в ДОЗ.	30 / 30	- / -	8 / 2	- / -	- / -	22 / 28

Кредит 3. Методика проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи в дитячих оздоровчих закладах						
Тема 3. Методика проведення фізкультурно - оздоровчої і спортивної роботи та загартування в дитячих оздоровчих закладах. Основні завдання та засоби фізичного виховання в дитячих оздоровчих закладах. Фізкультурно-оздоровча та спортивно-масова робота в ДОЗ. Зміст та планування роботи інструктора з фізичної культури та інструктора з плавання в дитячому оздоровчому закладі. Методика проведення заходів в режимі дня (ранкова гігієнічна гімнастика, загартування, купання, плавання). Методика проведення загонових занять фізкультурою та спортом («Година фізкультури» в загонах, спортивний стрій, вправи з предметами, ігрові форми легкоатлетичних вправ).	30 / 30	- / -	10 / 2	- / -	- / -	20 / 28
Усього годин:	90 / 90	6 / 2	24 / 6	- / -	- / -	60 / 82

4. Теми лекційних занять

Таблиця 3. Розподіл годин лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кіл-кість один очної та заочної форм навчання	
Кр 1	Л-1. Основи фізкультурно-спортивної роботи в дитячих оздоровчих закладах.	2	2
Кр 2	Л-2. Організація та методика планування фізкультурно-спортивної роботи в дитячих оздоровчих закладах.	2	-
Кр 3	Л-3. Методика проведення фізкультурно – оздоровчої і спортивної роботи та загартування в дитячих оздоровчих закладах.	2	-
		6	2

6. Теми семінарських занять – не передбачено навчальним планом

7. Теми практичних занять

Таблиця 5. Розподіл годин практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість один очної / заочної форм навчання	
Кредит 1. Організація літнього оздоровлення та відпочинку дітей в Україні			
1.	Т1. Основи фізкультурно-спортивної роботи в дитячих оздоровчих закладах.	2	2
2.	Типи дитячих оздоровчих закладів особливості та принципи їх функціонування.	2	-
3.	Історія розвитку дитячих громадських організацій та табірному руху.	2	-
Кредит 2. Організація й методика планування роботи в дитячих оздоровчих закладах			
4.	Т2. Класифікація форм фізкультурно-спортивної роботи у дитячих оздоровчих закладах.	2	2
5.	Фізкультурно-оздоровча та спортивно- масова робота в умовах дитячих оздоровчих закладів.	2	-
6.	Організація та планування фізкультурно-спортивних та оздоровчих заходів у дитячих оздоровчих закладах.	2	-
7.	Методика розробки фізкультурно- спортивних заходів у таборі.	2	-
Кредит 3. Методика проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи в дитячих оздоровчих закладах			
8.	Т3. Особливості організації та методика проведення спортивних ігор в дитячих оздоровчих закладах.	2	-
9.	Методичні рекомендації щодо проведення масових спортивних свят та змагань.	2	2
10.	Організація загартування в дитячих оздоровчих закладах.	2	-
11.	Рекомендації з профілактики травматизму з дітьми в дитячих оздоровчих закладах.	2	-
12.	Рекомендації з профілактики травматизму з дітьми в дитячих оздоровчих закладах.	2	-
Разом:		24	6

8. Самостійна робота

Таблиця 6. Розподіл годин самостійних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість один очної / заочної форм навчання	
Кредит 1. Організація літнього оздоровлення та відпочинку дітей в Україні			
T1	Основи фізкультурно-спортивної роботи в дитячих оздоровчих закладах. Закон України «Про дитячі та молодіжні громадські організації».	6	10
	Історія табірному руху на Україні.	8	10
	Принципи діяльності в дитячих оздоровчих закладах.	8	8
Кредит 2. Організація й методика планування роботи в дитячих оздоровчих закладах			
T2	Загальні положення дитячого оздоровчого закладу.	5	7
	Посадові обов'язки працівників дитячого оздоровчого закладу.	5	7
	Характеристика оздоровчих заходів у режимі дня і режимі зміни дитячих оздоровчих закладів.	5	7
	Основні завдання спортивно-оздоровчої роботи у дитячих оздоровчих закладах.	5	7
Кредит 3. Методика проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи в дитячих оздоровчих закладах			
T3	Організація фізичного виховання в осередку дитячого оздоровчого закладу.	6	8
	Особливості спільної роботи сім'ї та дитячих оздоровчих закладів.	6	10
	Нетрадиційні форми спортивно-виховних заходів в умовах табірному літа.	6	10
Разом:		60	82

9. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) За джерелом інформації:

словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint - презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально- пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання:

- навчальні дискусії;
- створення ситуації пізнавальної новизни;
- створення ситуацій зацікавленості.

10. Методи контролю

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються наступні методи контролю:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда;

- методи письмового контролю: письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферативна робота;

- методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Реферативні дослідження, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу кредиту.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їхнього виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Студентам, які через поважні причини не писали підсумкову контрольну роботу надається повторна можливість написання контрольної роботи.

11. Форми контролю - залік

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Успішність навчання та якість вивчення студентами дисципліни визначається рейтинговою системою оцінювання (PCO) знань студентів. Він є узагальненим показником якості знань, умінь і навичок, засвоєних з дисципліни відповідно до кваліфікаційної характеристики.

№ кредиту	Номер теми	Відповіді на практичних заняттях	Самостійна робота у зошитах	Реферативна доповідь або презентація	Тестування	Контрольна робота			ВСЬОГО
Кредит 1. Організація літнього оздоровлення та відпочинку дітей в Україні	1	10	10	10					
		10	10						
		10	10		30				
	∑	30	30	10	30				
Кредит 2. Організація й методика планування роботи в дитячих оздоровчих закладах	2	10	10						
		10	10						
		10	10						
	∑	40	40			20			
Кредит 3. Методика проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи в дитячих оздоровчих закладах	3	10	5	5					
		10	5						
		10	5						
		10	5						
	∑	50	25	5		20			
Аудиторна робота - 120 балів			Самостійна робота - 180 балів						300
300									

Засоби діагностики успішності навчання

Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FХ.

100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

Діагностичний розділ визначає диференційований та об'єктивний облік результатів навчальної діяльності студентів і включає в себе ряд підрозділів (блоків):

- 1) контроль засвоєння теоретичних знань (опитування на практичних заняттях та виконання письмових тестів);
- 2) контроль самостійної роботи студентів;
- 3) контрольна робота.

Критерії оцінювання знань та вмінь студентів

Отримані за результатами основних видів діяльності бали додаються і у рейтинговій шкалі кожному студентові виставляється кількість балів від 0 до 100, а також оцінка за чотирибальною національною шкалою і за шкалою ЄКТС. Співвідношення оцінок знань і вмінь студентів у національній, та рейтинговій системах оцінювання наступне:

Таблиця 9. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 - 100	A	5 (відмінно)	5/відм./ зараховано
80 - 89	B	4 (добре)	4/добре/ зараховано
65 - 79	C		
55 - 64	D	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
50 - 54	E		
35 - 49	FX	2 (незадовільно)	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

Студентам пропонуються:

- конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного оцінювання навчальних досягнень;
- засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

14. Рекомендована література

Базова

1. Алабин В.Г, Алабин А.В., Бизин В.П. Многолетняя тренировка юных спортсменов. Харьков: Основа, 1993. – 243 с.
2. Бондарчук А.П. Периодизация спортивной тренировки. – К.: Олимпийская литература, 2003. – 303 с.
3. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта. – К.: Олимпийская литература, 2002. – 294с.
4. Ильин Е.П. Психология спорта. – СПб.: Питер, 2009. – 250 с.
5. Ильин Е.П. Психомоторная организация человека. – СПб.: Питер, 2003. – 384 с.

6. Келлер В.С., Платонов В.М. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів. - Львів: Українська спортивна Асоціація, 1992. - 269 с.
7. Круцевич Т.Ю., Воробьев М.И. Контроль в физическом воспитании детей, подростков и юношей. – К.: Олимпийская литература, 2006. – 195с.
8. Куликов Л.М. Управление спортивной тренировкой: системность, адаптация здоровье. – М.: ФОН, 1995. – 241 с.
9. Линець М.М. Основи методики розвитку рухових якостей. - Львів: Штабар, 1997. - 208 с.
10. Матвеев Л.П. Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов. К.: Олимпийская литература, 1999. – 318 с.
11. Платонов В.Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте. - К.: Олимпийская литература, 1997. - 584 с.
12. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и практические приложения. – К.: Олимпийская литература, 2004. – 808с.
13. Практикум по спортивной психологии / под ред. И.П. Волкова. – СПб.: Питер, 2002. – 284 с.
14. Семенов Л.А. Определение спортивной пригодности детей и подростков: биологический и психологический аспекты % Учебно-методическое пособие. – М.: Советский спорт, 2005. – 142с.
15. Теория спорта / Под ред. проф. В.Н.Платонова, - К.: Вища школа. Головное изд-во, 1987. - 424 с.
16. Туба В.П. Основы распознавания раннего спортивного таланта: Учебное пособие для высшего учебного заведения физической культуры. – М.: Терра-Спорт, 2007. – 208с.

Допоміжна

1. Адаптация спортсменов к тренировочным и соревновательным нагрузкам // Сборник научных трудов. - К.: КГИФК, 1984. - 109 с.
2. Ашмарин Б.А. Теория и методика педагогических исследований в физическом воспитании. - М.: ФиС, 1978.- 223 с.
3. Бернштейн Н.А. О ловкости и ее развитии. - М.: ФиС, 1989.
4. Боген М.М. Обучение двигательным действиям. - М.: ФиС, 1985. - 89 с.
5. Булатова М.М., Платонов В.Н. Спортсмен в сложных климато-географических условиях. - К.: Олимпийская литература, 1996. - 173 с.
6. Вайцеховская Е. Допинг // Спорт-экспресс. - 1996. - № 1. - С.52-59.
7. Вайцеховская Е. Савченко М. Дисквалификация // Спорт-экспресс. - 1997. - № 8. - С.50-55.
8. Вайцеховский С.М. Тренировка в среднегорье - мощный резерв повышения спортивных результатов // Научно-спортивный вестник. - 1986. - № 27-С.19-21.
9. Верхошанский Ю.В. Основы специальной физической подготовки спортсменов. - М.: ФиС, 1988. - 331 с.
10. Волков В.М. Восстановительные процессы в спорте. - М.: ФиС, 1977. -144 с.

11. Волков В.М. Избирательное применение средств восстановления //Средства восстановления в спорте. - Смоленск: Смядынь, 1994. - С.94-104.
12. Волков В.М., Филин В.П. Спортивный отбор. - М.: ФиС, 1983. - 176 с.
13. Волков Л.В. Основы спортивної підготовки дітей і підлітків. -К.: Вища школа,1993.-152 с.
14. Горбунов Г.Д. Психопедагогика спорта. - М.: ФиС, 1986. - 208 с.
15. Дубровский А.И. Реабилитация в спорте. - М.: ФиС, 1991. - 206 с.
16. Иванов В.В. Комплексный контроль в подготовке спортсменов. - М.: ФиС, 1987. - 256 с.
17. Каунсилмен Д. Наука о плавании (пер. с англ.) - М.: ФиС, 1972. - 429 с.
18. Келлер В.С. Соревновательная деятельность в системе подготовки спортсменов //Современная система спортивной подготовки. -М.: СААМ, 1995. - С.41-49.
- 19.Кретти Б.Д. Психология в современном спорте. - М.: ФиС, 1978.- 224 с.
20. Матвеев Л.П. Основы спортивной тренировки. - М.: ФиС, 1977.- 271 с.
21. Меерсон Ф.З., Пшенникова М.Г. Адаптация к стрессовым ситуациям и физическим нагрузкам. -М.: Медицина, 1988. - С.67-73.
22. Найдиффер Р.М. Психология соревнующегося спортсмена. Пер. с англ. /Предисл. А.В.Родионова. - М.: ФиС, 1979.- 224 с.
23. Пилюян Р.А. Мотивация спортивной деятельности. - М.:ФиС,1984.-104с.
24. Підручники і посібники з виду спорту обраної спеціалізації.
25. Платонов В.М., Булатова М.М. Фізична підготовка спорстмена. -К.: Олімпійська література, 1995. - 320 с.
26. Платонов В.Н. Адаптация в спорте. -К.: Здоров'я, 1988. - 215 с.
27. Платонов В.Н. Подготовка квалифицированных спортсменов. - М.: ФиС, 1986.- 286 с.
28. Платонов В.Н. Теория и методика спортивной подготовки. -К.: Вища школа. Головное изд-во, 1984. - 352 с.
29. Психорегуляция в подготовке спортсменов / В.П.Некрасов, Н.А.Худадов, Л.Пиккенхайн, Р.Фрестер; под ред В.П.Некрасова. - М.: ФиС, 1985.- 176 с.
30. Родионов А.В. Психодиагностика спортивных способностей. - М.: ФиС, 1973.- 216 с.
31. Селье Г. Стресс без дистресса. -М.: Прогресс, 1982. - 126 с.
32. Совершенствование технического мастерства спортсмена / Под общ. ред. В.М.Дьячкова. - М.: ФиС, 1972.- гл. II и V.
33. Современная система спортивной подготовки / Под общ. ред. В.Л.Сыча, А.С.Хоменкова, Б.Н.Шустина. -М.: 1994, - 446 с.
34. Специальная выносливость спортсмена / Под ред. М.Я.Набатниковой. - М.: ФиС, 1972.- 261 с.
35. Сурков Е.Н. Психомоторика спортсмена. - М.: ФиС, 1984.- 126 с.
36. Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Обучение в спорте. - М.: Советский спорт, 1992.- 192 с.

37. Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Педагогика спорта. -К.: Здоров'я, 1986. - 208 с.
38. Харре Д. Учение о тренировке (пер. с нем.). - М.: ФиС, 1971.- 328 с.
39. Шустин Б.Н. Моделирование и прогнозирование в системе спортивной тренировки. - М.: СААМ, 1995. - С.226-237.
40. Шустин Б.Н. Модельные характеристики соревновательной деятельности // Современная система спортивной подготовки. - М.: СААМ, 1995. - С.50-73.

15. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua>; <http://www.nau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>.
2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
3. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>.
4. Сайт факультету фізичної культури та спорту МНУ ім. В.О.Сухомлинського.